

50 հարկ

ՄԷՃՄՈՒՄԻ ԱՆՊԱՐ

50 հարկ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAE
65, Grand'rue de Péra, Taksim, 65

ԱՊՐԵՆԻ ԶԵՄԵՐԱԿԱՐԸ ՄԵՃԵԼԻԻ 6 ԿՈՒՐՍ
Խորանարդ իշխմ Գրուց 60 35
Թարգման իշխմ 85 45
Մեմբերի լեճեպիտ իշխմ Ֆրանց 20 10

ՀԱՐՇԵԼԻՆԻՍԻ ԿԵ ՀՈՒՄԱՆ ԻՐԹԵՍԻ
ԿԻՆԵԼԵՐԻ ՆԵՐՈՒՆՈՒՐ
Իրաւաբ իշխմ արքան թագաւոր :

مجموعه اخبار
بك اوغلي تقسيم جاده سی نوسر ٦٥

ՖԻՐԱՆՍՈՒԱ ԳՈՐԵ

Ֆրանսացի մեծանուն բանաստեղծին մահը անմիջականորէն սուգի մը մէջ թա-
ղեց ո՛չ միայն Ֆրանսական ազգը, այլ
բոլորական աշխարհի մատուցողութիւնը
նը, ո՛չ միայն Ֆրանսական գրականու-
թիւնը ու բանաստեղծութիւնը, այլ հա-
մայն աշխարհի գրականութիւնը ու բա-
նաստեղծութիւնը։ Որովհետեւ անկա-
տիգեթական միաբերէն մէկն էր. մէկը
այն համաշխարհային հանձնարարէն, որոնց
ազգեցեղութիւնը կը ծաւալէ ո՛չ միայն ի-
րենց սերունդին ու իրենց երկրին վրայ,
այլ ամբողջ սերունդներու և երկրներու
վրայ։ Ֆրանսուա Գորէի իւր բանաստեղծ-
անմիջական ետքը կուգայ Վիգթոր Հիւ-
կոէն, Լամարթինէն և կերպով մը այս
երկուքը կը գերազանցէ այն զգալուն և
ապրումը չեղած զոր դրած է իր քեր-
թութեանը իւրաքանչիւր տողին մէջ։
Զգացում, ապրում, տառապում քեր-
թութեան ին բոլոր իր գրածները, ընա-
պաշտութեան ա՛յնպիսի գործուր չեղած
մը կայ անոր մէջ որ առաջին վայրկեա-
նէն իսկ կը հմայէ ընթերցողը, արցունք
մը խլելով աչքէն կամ ժպիտ մը դնելով
չըթուշքներուն վրայ։ Ֆրանսուա Գորէն
առաջ բանաստեղծութիւնը լոկ վիպական
ու խոհականացած էր, վիպական Վիգթոր
Հիւկոյով և խոհականացած՝ Լամարթինով,
հոժկու և մեծ վարպետները երկու գը-
րական դպրոցներու, որոնք այնչափ յայտ-
նի ազգեցեղութիւն մը ունեցան իրենց ժա-
մանակներու գրականութեան։ Վիգթոր
Հիւկո՛ւ իւր պետը վիպական դպրոցին՝ իր
բանաստեղծութեան մէջ կը դնէր այն
բարձրաթիւի անբնականութիւնը, խոշոր
ու մեծահնչուն բառերու և վեճադրող
ածականներու ճառուարանութեան մէջ,
որ ինքնատիպ դրոշմն էր իր գրականու-
թեան։ ամէն ինչ խոշոր կը տեսնէր ան,
մեծ, վսեմ, ահարկու, հսկայ, և երբեք
միտքէն չէ անցուցած թէ կարելի է երկրա-
յին պղտիկ ու անշուն բաներու վրայ խո-
սիլ տաղաշափութեամբ։ Իսկ Լամարթին,
այն միւս մեծ բանաստեղծը, որ տեղ տեղ
Վիգթոր Հիւկոն գերազանցած է իր երե-
ւակալութեան գեղեցկութեամբ և մտքին
վսեմութիւնով և որ վիպական դպրոցին
դէմ կանգնած է իտալիկացի դպրոցը, իր
քերթութեանը մէջ դրած է իր անսնե-
լու եղանակը, որ աշխարհը միշտ կապոյտ
ակնոցի մը ետեւէն տեսնելու եղանակն
էր, ամէն ինչ ազնուացուցած է, ամէն
ինչ բարձրացուցած և ամէն ինչ խոհալա-
ցուցած։ Երբէ՛ք չէ յօտարած գրիկ տող մը
որ աշխարհի գեանաքարութիւնը յիշե-
ցնէր ձեզի։ Ամէն ինչ վսեմ էր անոր քով,
ամէն ինչ մաքուր և ամէն ինչ խոհալի։
Իտալի չեղող բաներն ալ անկա բռնի ի-
տալացուցած է, իր ոճին կախարհա-
քովը։ Լամարթինը կարողացող ինքզինքը
փոխադրուած կը զգայ բոլորովին տարբեր
աշխարհ մը, որ միւրիմէն չի նմանի ամե-
նեւին, ուր միայն տոնակներ կը ճուռողեն,
ծաղիկներ կը բուսին և հրեշտակներ
կ'երգեն։ Եթէ Լամարթինին ու Վ. Հիւ-
կոն ըսէին թէ իրենցմէ վերջը պիտի գար
ուրիշ բանաստեղծ մը, օրինակի համար
Ֆրանսուա Գորէն մը, որ իրապաշտ բա-

նաստեղծութիւն մը պիտի ընէր, իրական
և ամէն օր պատահող սովորական դէպ-
քերէն քաղելով իր քերթութեանը և որ
իրենց նման խոհալիքով կամ վիպականու-
թեան չպիտի դիմէր՝ ողիմպոսեան կամ
պառնասեան լեզուով մը խօսեցնել տալու
համար իր հերոսները և ուկեղծելու հա-
մար աշխարհիկ դէպքերու անկարելի
ոչնչութիւնը, անսնե չպիտի կրնային հա-
ւատալ ասանկ բանէ մը կարելիութեան։
Բայց, Ֆրանսուա Գորէն եկաւ և այդ բա-
նը կարելի ըրաւ։ Այսօր երբ բաղադրեց
Հիւկոն, Լամարթինի և Ֆրանսուա Գորէի
քերթութեանը, աւելի այս վերջինն
ըսէն վրայ պիտի կեդրոնացնէր մեր
հիացումը, որովհետեւ ասոնք մեր սիրտին
կը խօսին։
Յ. Գորէն բանաստեղծութեան մէջ ը-
րած է ինչ որ մինչեւ այն անչէր փոր-
ձուած ընաւ և ո՛չ իսկ խորհուած։ Իր
քերթութեանը մէջ փոխանակ հերոսներ
դնելու, սովորական մահկանացուներ զը-
րաւ, փոխանակ վսեմ ոճով խօսեցնելու
զանոնք, մարդոց սովորական լեզուով
խօսեցնելու առաւ զամենք։ Եւ բոլոր ա-
սոնց հետ մէկտեղ նորէն գիտցաւ վսեմ
ըլլալ, վսեմ իր պարզութեանը մէջ, վսեմ՝
իր խոնարհութեանը մէջ։ Յ. Գորէն՝ իւր
ճշմարիտ քրիստոնեայ խոնարհները առաւ
և խոնարհները երգեց։ Բանաստեղծու-
թեան առջեւ բացաւ բոլորովին նոր ճամ-
բայ մը, զոր մինչեւ այն ատեն ո՛չ ոք կառ-
կածած էր։ Գիտցաւ ըսել պզտիկ բաները
ա՛յնպիսի նուրբ ու փափուկ ոճով մը,
զորս կարգաւոր անկարելի է չփոխել
կարգացէ՛ք Յ. Գորէի ամէն մէկ գրուած-
քը և կարելի բան չէ որ չյուզուէք և
չհիանաք, ա՛յնչափ պարզութեան և ա՛յս-
չափ վսեմութեան, ա՛յնչափ խոնարհու-
թեան և ա՛յնչափ բարձրութեան, ա՛յս-
չափ համեստութեան և ա՛յնչափ մտացիու-
թեան տուէր։ միանգամայն։
Ու ինչ որ Յ. Գորէի տաղանդը կը
յատկանիւնէ ամէնէն աւելի, այդ մեծ բա-
նաստեղծը կաթողիկէ բարեպաշտ բանաս-
տեղծ մը եղաւ։ Կատարելապէս, այս վեր-
ջին տարիներս մանաւանդ, ուր Գիտա-
նէութիւնը և Կաթողիկէութիւնը ա՛յնչափ
անողոք հարուածներ կրեց Ֆրանսայի մէջ,
բանաստեղծը գիտցաւ օրինակելի քաջու-
թեամբ մը պաշտպան կանգնիլ իր սուրբ
հաւատքին սկզբունքներուն և իր բարձր
գաղափարներուն, և ասիկայ եղաւ զոր իր
անկրօն թշնամիները ամէնէն աւելի զար-
կին իր երեսին։ Յ. Գորէն՝ բարեպաշտ Կա-
թողիկէ ընտանիքի զաւակ՝ Կաթողիկէ
սկզբունքներով սնած ու մեծցած, մինչեւ
իր վերջին շունչը անկրօն Կաթողիկէ մը-
նաց, ջանալով Կաթողիկէ կրօնքին վսե-
մութիւնը հասկցնել չհասկցողներուն և
մինչեւ վերջին շունչը պայքարեցաւ ան-
հաւատներու ու սկեպտիկներու դէմ, ո-
րոնք քահանայներ Ֆրանսայէն վտարելով
չբաւականանալով՝ կը ջանային նաեւ Կա-
թողիկէ կրօնքը հիմնապէս տապալել։ Բա-
նաստեղծը՝ իւր Կաթողիկէութեան քա-
ջարի զինուոր՝ կուռեցաւ անոնց դէմ և
անոնց անգութ նախադրեցներուն առ-
ջեւ պարզեց իր հանձնարող արեւոր գլուխը։
Անո անոր համար է որ Կաթողիկէութիւ-
նը մեծ կորուստ մը կրեց յանձին Ֆրան-
սուա Գորէն մեծ բանաստեղծին։

Եւ երբ բովանդակ մատուցողական աշ-
խարհը կուլայ մահը այս անգուղական
բանաստեղծին, որ առաջին անգամ ըլլա-
լով փորձեց աստուածներու լեզուով խո-
սիլ մարդկային զգացումներու վրայ՝ առանց
խոհալիքով ու վիպականութեան մէջ խնա-
լու, երբ համայն աշխարհ հիացողական
ու տաշտուածի տղապաններ կ'արձակէ ա-
նոր հոյակապ տաղանդին առջեւ, երբ,
վերջապէս, ամբողջ Ֆրանսա՝ մատուցա-
կանութեան կեդրոնը լուսավոր՝ խորա-
պն կը յուզուի մշտնջենական կորուստին
անթիւնը իր զաւակներէն այս ամէնէն
պոստծային, որ իր երկրին հոգակը մեծնող-
ներէն մէկը եղած է ամենուրեք, ինչպէս
կարելի է առանց արգահատանքի և ա-
ռանց ցաւելու։ Նայել մեր գրողներէն ո-
մանց վրայ, որոնք չեն խօսիր իրենց ան-
շունութեան ու ոչնչութեան խորունկներէն
պատգամներ արձակելու, պատգամներ ի-
րենց ցած հասակէն շատ աւելի մեծ, ո-
րոնք «կոչակաւոր՝ կոչիկէզ վեր մի՛ ելելը»
նշանաւոր բանաձեւը կը ստիպեն գործա-
ծել առ ղիմացիին, և որոնք չեն քաշ-
ուիր հայտնի ամէնէն նուիրական հա-
ճարներու սրբութեանը դէմ։
Այս գրողներէն մէկն էր Դանս՝ որ անց-
եալ օր Ֆրանսուա Գորէի մահը ծանու-
ցանելու առիթով, կենսագրական նոթեր
կուտար անոր մասին և կը հոգակէր թէ
«Գորէն միջակ բանաստեղծ մը, միջակ վի-
պասան մը և միջակ թատերագիր մը և-
ղած է լոկ»։ Ինչ անպատկառ յանգիւնու-
թիւն, ինչ սրբապիղծ սրիկայութիւն և
ինչ ստորին ու վստիկար գրիչ ունենա-
լու է մարդ՝ կարենալու համար «միջակ»
ընդհանուր օժականովը որակել մարդ մը
որ շատ մեծ էր, շատ աւելի մեծ քան
այն կարգ մը մարդիկ, որոնք «միջակ»
չըլլալու պատիւը ունին ձեր աչքին, ո՛վ
անպատկառ ու լիրբ գրիչներ։ Ինչպէս կը
համարձակիք «միջակ» անուանել Ֆրան-
սուա Գորէի նման միւր մը, որ հանձնար
մին էր իսկապէս և թերեւս միակ պար-
ծանքն սոսորուան Ֆրանսական գրակա-
նութեան։ Գորէները առաւ չեն բուսնիր
ո՛չ մէկ գեանի վրայ և ինչպէս կրնաք
զանոնք ստորագրել, որովհետեւ թերեւս
անիկա ձեզի պէս չէր խորհեր, ո՛վ ան-
կրօն ու սկեպտիկ երիտասարդներ։ Այո՛,
գրեալ՝ պատճառը. Յ. Գորէն ձեզի համար
«միջակ» բանաստեղծ մըն էր, «միջակ»
վիպասան մը և «միջակ» թատերագիր մը,
որովհետեւ անհաւատ չէր անիկա, որով-
հետեւ չէր հայտնի կրօնքի, եկեղեցիներ-
ուն, Ս. Քահանայապետին դէմ, միջակ
կը գաւանջը զայն, որովհետեւ եկեղե-
ցականներու և վսեմներու ջերմ բարեկամն
էր և որովհետեւ անիկա իր ձայնը չմիա-
ցուց այն միւս ձայններուն որոնք Կաթո-
ղիկէութիւնը կը դատապարտէին։ Միջակ
կ'անուանէք Ֆրանսուա Գորէն որովհետեւ
անիկա ջերմ Կաթողիկէ էր, Ս. Քահա-
նայապետին խոնարհ ծառան որ ամէն չա-
բաժն ժամ կ'երթար՝ պատարագը լսելու,
կը խոտովանէր, կը հաղորդուէր և իր
բոլոր գրածներուն մէջէն զգալի կ'ընէր
Յ. Գորէն ատեկի, որ համարձակի է ձեր
աչքին և անիկա մինչեւ երկրներէն
բարձրացած պիտի ըլլայ, եթէ անկրօն
մը ըլլար և եկեղեցիին դէմ հայտնի էր։

Բայց, բարեբաղդաբար, ձեզիպէսներուն
դատողութիւնը և կարծիքը կարեւորու-
թիւն մը չունի և աւելի եւս կը ծառայէ
ձեր տղիտութիւնը երեւան հանելու։
Յ. Գորէն մեծ հանձնար մըն էր, մեծ
բանաստեղծ մը և մեծ թատերագիր մը և
բովանդակ գրական աշխարհը և մատու-
րական կեանքը անոր կորուստը կուլայ
ողբալին։
ՊԻՐ ՄԷՔԹՈՒՊ
Արիստի մեքուպը պիստաճանկ վե-
պնին սերն իսերիկ։
Սաստեղծու Ալլահվերտի Յովհաննէս
էֆ. հաղթեթէրինին մէհուժ մախտուժ
Ներսէս պէյին գիքի ճէմիլի հիւրմէթինէ
իթա պույուրադգլարը ազչէ իլ Ոսկերե-
րան քիլիսէմիզ վերասրնտա քեպին ճատ-
տէի քէպիլէ նազըր իքի պապ խանէթին
հէտի իլէ եէրինէ արարթըման ուսուլին-
տէ եէնի պիլ պինանըն ինչարնա Մէճիլ-
սի Խտարէճէ գարար վէրիլմէնի. բէք միւ-
նասիպ իսէ տէ, մէզքիլ խանէթին ար-
ստը պա Յիւմանը Ալի մար իւզ գիքի քի-
լիսէին թանիլ թասարուֆընտա իքէն,
պազը միւնազապա մէպնի, 1888 մէնէ-
սինտէ, մէհուժ Կ-Բաթրիզ Ազաբեան
էֆ.նին թէքիֆի իւզէրինէ, Ոսկերեան
քիլիսէսի հէյէթի թարաֆընտան աճիլ-
լէրի վէ Ս. Յակոբ հէյէթին թարաֆըն-
տան մէհուժ Տը. Նուրիճան էֆ. պիլ վէ-
քեպիլ պիլլէյէրէք, ուզուճա միւզաքէ-
րէտէն սոնրա վէ միւշարիլէյ Կ-Բաթրիզ
էֆէնտինին իսարը իւզէրինէ, հէր նա-
սըլ իսէ, Կաթողիկոսարան թարաֆընտան
մէզքիլ քիլիսէյէ սէնէ պէ սէնէ պըր-
ճա պէչէր պին դըրու իթար թէճիւտ
օլունարազ, իւսթ հանտաքի խանէթին
իրատը Սուր Յակոբ խասթախանէն
նէ հար օլունտու, իւզու գարար խա-
րէ վէ Միւթէպէրան մէճիլլէրինէ թաս-
տիզ գըլընմը վէ հէր հալտէ իւզէրինտէն
երթի սէնէ միւրու իթմիլ իքէն, պու
տէֆու մէսուլթանէլգարէն, Խտարէ Մէճ-
լիսինճէ, Ոսկերեան քիլիսէսին հազգը
վէ իտարէսինէ մէտար օլարազ օրատան
սէնէ պէ սէնէ արալը իրատ թէճմին ի-
տիլմէքսիլին, թասարուֆ իլլէտիկի խա-
նէնին հէտինէ գարար վէրիլլէրին թէճա-
ճիւ պէ շալեան պիլ քէյիլլէթ տիլ. գըրա
ճէմաթըմըն խուտուսի Նիզամիմէսի-
նին Յիւման մատտէսինին 1ինճի ֆըզարըն-
տա, «Մտարէ Մէճիլի» ճէմաթըն էմվալ
«վէ էմվալընըն հուտուտը թասարուֆիլ-
«սինի թէնգիս եախտ իլլալ վէ եախտ
«ճէմաթիս եէնիլին պար օլունազ թէճա-
«հիւտաթիլ նազտիլ թանիլլին միւսթէլգիմ
«թէտապիլլէ» ձէմիլլէթ Ումուլլէնին մու-
վաթագալը օլունազըմ միւպաչէրէթ ի-
տէմէզ» տէլու սէրահաթ օլունազ հայտէ,
էֆէքարը աճիլանէմճէ Խտարէ Մէճիլլինին
երթի մէնէտէն պէրի մըր իւլ իճրա պու-
լունան գարարա իլլէրէք, Ոսկերեան
քիլիսէսինին հուզուգը թասարուֆիլլէ-
նին թէնգիլին հիւզ պիլ սուրէթլէ սէլա-
հիլլէթ օլունազընըն պէտանը իլլէ, 1888
մէնէսինտէ, գարարը մէզքիլլէրին միւզաքէ-
րէ վէ թէրթիլլէնէ պէր մուճիպը պալէա
իլլիլլաք իթմիլ օլունազըմ ճիւլլէ, շու

ՄԱՐՏԻՉ ԷՆԻՍԵՐԱՆՆ
ՊԷՅՈՂԷՄ, 21 Մայիս 1908

ပုဒ်မူဝါဒ

Պինտապերլին պու վէսիլէի միւքէտտէրէ
իւլ ալիլէի միւքէտտէրէսինէ , էվաւոննա
վէ տաիր ագրապայա պէկանը ըտմը թաա-
զիլէի վէ սապըը ճէմիլ թէմէննի իլլէրիկ

ՆԱԽԿԻՆ ՏԵՍՈՒՋ ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՁՅԹԵՆ.

በጊዜያዊነት

ՅՈՒՂԱՐԿԱԽՈՐՈԹԵԱՆ ՏԽՈՒՐ ՀԱՆԴԵՄՆ
Ի ՏՐԱՊԵՑՈՆ

Ողբասցիալը գրեթե 75 դարուն ընդուն-
լով, ասույս 15ին կէս գիշերէ վերջ յան-
կարծահաս իշուածքով մը կը կնքէ իր
մահականացուն ի սուգ համակնկով իր սի-
րամունդ Գերբասասանը, սիրելի ազգա-
կանքն ու բարեկամները, որոնք խուռն
գաղմուկիսան ամէն ժողովորէնէն, Վսեմ,
մուսլիմ պէլը, իլրիպէթի Անչ, թարգմա-
նով, զաղաքիս թուրք և Գրիսասցիա ա-
ւազանիք, հիւպատք և Վարչութիւնան տե-
սուչք և պաշտօնեայք և երեսելի անձնա-
ւորութեամբք: Բարձ, Կուսակալն իսկ ի
պատիւ զղիած էր Ոստիկանութեան զօր-
քերն՝ ՏուռաՄնորդութիւն ասլուր հանդի-
սին: Տուններու ամէն պառազտօք և պա-
ստահանները խառնած էին, երկսուր բազ-
մութեամբ, ամէնքն աչք յարտասուս:

կանններով և եփե՛լ՝ մին և քան զմուսն զեղեցիկ ծաղիկ պատկներով՝ զորոնք նուրբած էին Մըսըրեան, Մախոսեան, Արապեան, Գեղուզ Ֆիքրի, Կայծակի, Բասաբըրմահեան և անսմտն միոյն գերդաստանները և եւ ժողտան ծաղիկպատիկ Մեծն. Ո՛ր Մահաբեկան է Լէօն մի օտմ. ոսկի նուրբած էր Աղլըստաթիկան՝ ընկերութեան՝ յիշեցով Մարգարէին «Երանի ողորմածաց, զի նոքա ողորմութիւն գտցին» Ճշմարտախօս աւածը։ Ոչ սակաւ ջերմագին չորհակալութիւնը արապաշտուեցան այս նուիրատուն անձնաւորութեանց և բոլոր հանդիսակցանքի՝ զիմաց պարտ ու պատշաճ անձանց։

ՄԿՐՏԻՉ ՌԱՖԱՅԷԼԵԱՆ,
Տրապիզոն, 18 Մայիս 1908

ՃԵՄԻՅԵԼԹԻ

Շայնահուր մշտնուրիչէթ տիր քի, 60-70
սէնէլիք պիր ճէմասաթ օլան Գանիրէ էր-
մէնի-գաթօլիքէրիմիւլ ասահպը սէրվէթ
վէ հաթիյիէթի միեանքնստ պու ճիսա կէտ-
րիււմէքտէ օլուպ, իլլէրինտէ պուլունան
Ֆուգարաւ մէ միւնթաճիյնի գայլըմագ,
պուչնաքուն իսաթալըգըրնտա թէտալի-
լէրինէ պագաւըմագ, վէ էլաթաթաթաթա
թալիմ ու թէրպիյէսինի տիւչիւնմէք մագ-
սէտիյլէ, պիր Ֆուգարաքէրվէր ճէմիյիէթի
թէշէլը իալիմիւլ տիր, Պու հարէքէթի հա-
մլիյիէթէքարանէ վէ ինսանիլիթէքարանէ-
լէրի շայնահուր թագտիր օլմալլէ, մահալը
սաիրէ էրմէնի-գաթօլիքէրինին տէ ան-
լէրաւէն հիւսնի իպլէթթ ալմասսըրը թէմէնին
էրաւիք:

Պու տէֆա մահէլլինտէն ալարըմմը պիր մէքթուպտան անաչըլտըղնա կէօրէ մէզքելւր Ֆուգարաբէրվէր ճէմիյէթի ալաֆ. Մայիսին Յիւնճիւ բազար կիւնիւր Մըսըր վէ Իսկէնտէրիէ Եպիսկոպոսը Ար. Պևարա Գերպօ. Գօյունեանսն թահթը բիւնաաթիֆնտէ աղար իճթիմա խտէրէք, չըգան 1907 սէնէսինտէ ճէմիյէթի մէքթուլ իշնին մուսնէլաթընըր վէ 1906 սէնէսի մուսնէլաթըլլա թաթպիղիֆնի հալի պրրարօր օգունմըչ, վէ 1907 սէնէսի հասըլաթը օ սէնէ Մըսըրաա իճրաֆի հիւքմ իւտէն պունահընը մալի սէպէպլլլլէ 1906 սէնէսի հասըլաթընտան հօգասն օլտուղը պէնեան իալիլէրէք, միւսմալլէյ Նալիսկոպոսընը զալլէթ վէ հիւմմէթիլլէ վէ Ֆուգարա վէ միւսթաճաիյին թէսարի վէ թէսէլլիսի մալաթ սէսիլլլլէ, իւլպու 1908 վէ ալիկէր կէլէճէք սէնէլէրտէ հասըլաթըն բէլլաթըյէ արթմասար թէմէնին իալիլլէյ սար.

Լիբրարք զէն 725 միլիոնով օգնուէ իւրին, 1907-
տէ, 13 լ. 477 մ. հողատան օդարագ, 71 ա-
զատան անձնագ 62 լ. 250 մ. թօթախոտայի-
մըն տիր։ Աղբալան վէրելէն խոռոչէր*
1906տան 117 լ. 600 մ. զէ 1907տէ 67 լ.
77 մ. օգնուէ տոր։ Հատարտի տակի
1906տան 5 լ. 100 մ. զէ 1907տէ 16 լ.
345 մ. օլունէ տոր։ Ինթիկետի աղէշտինին*
1906տան 162 լ. 320 մ. տն խապիթ օյ-
տոււլ* 1907 Փետր. 10տան, Խտարէ մէճ-
լիվրին ազա օլունան ինթիկետար նէթիմէն*
սինտուն անդաշլումը տոր։

Վարդապետներն թէզզեցան իշխան իշպան ճշմարեանի խաղրէթէ 1907 Մարտ 11 տ, Գաւհրեանին Օրէրա թէշաթ րօքընտա պիր լուպեաթ թէշիթիպ իթմիշ, վէ պիրէթիթիշէման թէշմաթիլէ թէշվիթ օրունմըշ իսէ տէմիպիլդաճըլարտան պաղըլարաբընն կէլէմշմիւպ իշգըլթիւշ, լուպիթիթիթ իճմարաբնաթան վազ կէլթիթիւշ, վէ ճէմթիթիթիթ պիրէթիթըրիւպէտէլինի իետտէ իթմէշք իսթէմիշ իսէ տէշօգլարա արմազ իսթէմէտիթըլթիւշտէն, պուեհրազտէն 81 — լըրա պիր իեանէ ճաօըլ օլմուշ, վէ պու տա, 1907 Ապրիլ 8տէ իտարէ մէճլիսինտէ վէրիլէն գարաբ մաճիպինէշ, ինթիեաթա աղշէսինէ իլալէ օրունմըքընտան, էլէեշվի մէճմուտ ինթիեաթ

243 լ. 320 մ. տիր.

ՄԵՍՈՒՐԻՖ. — Միգրարը մշտարի՜ 132
լ. 560 մ է պալիզ օլմուշ արը։ Մշտարի-
ֆի մշգբերդներն թէֆէրբուսթը պէր վէճնի
տթի տիր. ինանէի սալիւմ. 1906տաւ եւա-
լընըզ 4 ֆազիր ֆամիլեա. այլըզ ինանի
ալմագաւս իւէն, 1907տէ պունայարըն միգ-
տարը 11 օլմըշ արը։ Պու. ինանի՜ մահիէ 15
ղշ. իւէ 75 զշ. արարաւաւս օլուզ, պու. եւււզ
պու. իտիլի՜ արարաւի՜ 1906տաւ 10 լիւա-
իւէն, 1907տէ 27 լ. 900 մ. օլմուշ արը
— Մուլլագաթ ինանէ. — 1906տաւ 10 լ.
440 մ. օլմուշ վէ 1907տէ 26 լ. 540 մ. ե-
լըզմըշ արը։ Պու. ինանէնին, Գահիրէ եւ
պիսկոպոսարանըն միւրածաւաթ խտէ
միւրի՜մաճնյնէ, 100 շըբ կէլմէմէ իւղրէ
նէր ալ վըրլիմէս ձմալիյէթի Մէճլիսի իւ-
տարէսի թարաֆընաւս դարարաւարըրը-
մըշ վէ պու իշէ Նիւրմէթլու Դաւթեան
Գիբպօ. միմուր օլտուղը Նալաւէ, իւլի սէ-
նէ զէմալը բիգզաթ վէ խոսաֆէ իճաթ
խալիմիշ տիր, Պու պապաթ, մէճլիսի իտա-
րէ, միւրամիլէյ Գեբարաֆաթաուս պէնան
շիււբրաւս իւէ միւնեֆաթթընը ձէնապը
Հապգաւան թէմէնիի իտիլսու։ — Մարտի
Արեւսպիսկոպոսընըն միւրածաւաթը վէ Մը-
սըր Եպիսկոպոսարան մէճլիսիին թէլիֆի
իւզէրինէ, Մարտին ֆուգարասը իլին Ն
մըսալ լըրասը ինանէ կէճանէրիմիշ տիր
Մէնէ դարթընաւ եալընըզ պիր աէֆալըզ
8 ֆուգարայա 4 լ. վէ 200 մ. թէվլը
պըրնմիշ արը։

1906-1907 թ. Մեծ Բրիտանիայի կրթության
 ժեյքերն պաշտոնապես խորհրդարանում
 ինքն 10 Լ. 335 ժ. սարքի օլոնումը
 հայտն, 1907-1908 թ. պոլիտեխնիկական
 ինքն 6 Լ. 205 ժ. սարքի օլոնումը, որը :

1906տա խառնախմբային դե Բուստյան
 իշին 3 լ. 200 մ. կիթմիշ, վե 1907տա
 իսե 18 լ. 810 մ. սարճ օլունմըշ աղը
 Գու պեշինք Ֆարզըն սեպեկ շու. աղը
 Էվկեյա՝ 1906տա պու ինանաթըն թեվ
 զինե՝ Հոկա. տե պաշլանմըշ աղը. սա.
 նիե՝ 1907տե խառնախմբային միգապը
 տանա չօք օլուն.ղընտան, մուալիխնաթ ի.
 չին 12 լ. 540 մ. ս, վե խառնախմբային
 իշին 6 լ. 270 մ. վեքրիմիշ խառն

պու Ֆազիր չօճուգ իշին տնէվի 12 լիրա
իեանէ վերմէոինէ տվամ իյեմիշ տիր :

Նէթորձէր ՈւրՈՒՄԻէ. — Իշպու ճէմի-
 Բէթի խաղիւէ հիսապլօպընըն Նէթորձէր ու-
 մումիւնտէն անդալլուրլըն կէօրէ :1906
 տա ֆաղլախ վարկաւթին մէճումը 195 լ. 35
 մօլումը իւլէն, 1907տէ 94 լ. 112 մ. օլ-
 մէն տըր, վէ Էքի ֆաղլախ վարկաւթըն
 մէճումը 289 լ. 147 մէն իւպարէթ պու-
 լումնըն տըր քի, պումնապ 285 լ. 168
 մ. գըմէթիւնէ 25 աւալ տէսկի վէ Էքի
 իւնիւլիւթ սաթըն պընարապ, Գահրէտէ
 Օտանիւլ պանդապնաա Նըֆգ իթիպիլի
 վէ 3 լ. 980 մ. ապիւն նապա զարապ ճէ-
 միւլէթի խաղիւնին սանալգքաթըր Եանըն
 տա պուլումըն տըր, Իշպու 289 լ. 47 մ.
 աշն, ձէմիլէթի խաղիւնին իթիպաթ ապ-
 ձէն իւլն 243 լ. 320 մ. չըգաբըլմըն, վէ
 45 լ. 828 մ. ինթիկաւաթը ճարի իւլն
 գալմըն տըր:

Պատէհու ծէմլլելէի, ֆուգարա վէ միհւ-
թանիյիլն մէնֆաաթլ իլիլն թաամիւ իթմիլ-
ֆադաթ հէնուգ իմրա օլունամամըն օլան
բիանգունն պու սէֆա թէրթիպլիի Արհ-
Գօյունեան Եպիսկոպոստան բէճա իթմիլ-
ալի :

Եթայն նամ հազրը էլ պիտէլէր մաղա-
գասընտան ֆազիր չօճուգւար իլին 12
թագըմ էսկապ վէրիմլէ օլմաղլէ, ճէմլը-
նէթի խալլիէ պուռնտան տօլայը պէհանը
թէէքքիւր խոհօր :

Պուստասն է վիճել եայլնըդ Արթիւն Շէրեանս
հոտ թապիպա՝ ֆուգարաննն թէ տապիսինիս
պէրալը համիյէթ տէրեօտէ իմփն զտուռը
հալտէ, պու քէրբէ Մէճիսի խաարէ ազա-
սընուան Տր. Բարլաւտի տախի, ձէմիյե-
թին խաթիթէ վէ սազարթարընը թէ տապի
թիմիյի տէրեօտէ իյէմիյի, վէ հաթիթա-
տա իքի տէֆա, եա Եպիսկոպոսառնա
եափստ խալիփակեանըն խանէլէրինէ կի-
տէրէք, մէզըուճանը զիեարթի իյէմէքը
պուլըուլընը տըր, ձէմիյիէթին րաթըրնատ
պու իքի տապիէթիկ սառթիթի, թազար-
մի թէչէքքիւրաթի իտիլմի տըր :

[illegible]

Բարձր՝ 1907 սենյակի Մեծիկսի իտարե-
սինտե ազա պուլունան աթիտեքի զեվաթ
թարաֆընտան իմզա իտիլմիշ տիր .

[illegible]

մէջգլխիւր էնգախանէ, ի թիւ սիւք քանիւ վէ
պիւր խանէ հանմըլ արլւ: Հարիւր, Սալիւ
էֆէնի գաշալաթուրը պիւր իւտանն բարլու
մասընտան զուհուր իթմիշ, վէ միւմար
էլէշին երկրի հոտորըը կիպի, ալսիթ կեան
տար իլէ էնգախանէտէ պուլունան կէնն
պիւր միւշիթիւր տէ պուլունալունաթաթ
հանմըլէար արլւ:

—Իմիւր ճիւլարընտա Գարապուշըն
պիւր դարիէսինտէ պիւր իսլամ գատընը,
պիւր չօղ իզախալար իլէ տրենհայա դա
լիւպ պիւր մախլուգ կէթիւրմիշ տիր: Պու
նունն ինսանա միւշապէհէթի հալընըզ կէօվ
տէսի օլուպ, ահագ վէ պաճագարը օլ
մաուղըը կիպի, գօլ եէրինէ տէ ուուի
պաշալարընտա պիթիլիք իւշ բարմուզ վա
րիմիշ: Կէօզլէրի իրի վէ թէքէսինտէ, ազգը
ալմընտա վէ պուրնու իւթիւնտէ իմիշ:
Աղլընտան պօղաղլուն գատար մէվճուտ
օյան պիւր չուգուր՝ պու մախլուգըն հա
նագալարըն իէշէլի իթմէքտէ տիր: Պու
ղարիպ մախլուգըն քըհէթի եէրինտէ իմիշ:
Վալաթիսի, պուլունան էվվէլ տէ պու եօլ
տա իթի աճիպ մախլուգ տաշա տրենհայա
կէթիւրմիշ իսէ տէ, աղլընագատն սօնրա
վէֆաթ իթմիշէր տիր:

ՊԱՆԳ ԷՄԲԵՐԻՍԱԼ ՕԹՕՄԱՆ ՎԷ
ՔՐԵՏԻ ԼԻՕՆԷ ՊԱՆԳԱՍԸՆԵՐ Գալա
թա, Պէյօղլու վէ իսթանպօլ իտաքէխա
նէլէրի՝ ալաֆ. Յուսիսին Տինճի բազար
իրթէսի վէ 15ինճի բազար իրթէսի կիւն
լէրի իթիլի օլունաճագար տըր:

ՕՍՄԱՆԵԼ ՊԱՆԳԱՍԸ
ԻԼԱՆԸ

Նիգամնաւէր տախիլինին 29ընճ մասա
տէսի մուճիպինճէ, Հիստէտարան մէջիսի
ուուումիլինին, 1908 էֆրէնճի Յունիսին
24իւնճի չարէնպիս կիւնիւ, էօյէտէն
պիւր սաաթ սօնրա, Լօնտրատա Ուինշէ
թէր Հափուգա, Օլա Պրօա Սթիթտէ,
1907 Դեկտեմբերի 31ինտէ իսթիւմ պու
լան ալնէնին հիսապաթընը ախզ իթմէք,
վէրիլէնէք հիստէր իթմէթիթիւր գարար
լաշտըրմագ, վէ մէշլիս իտաքէտէն չը
գաճագ ազալըն եէրին տիկէլլէրինի
թալին իթմէք իւզրէ ազար իճիթիւմ ի
տէնէլի հիստէտարան իլան օլունուր:

Նիգամնաւէրին 27նճ մատաէսի մու
ճինճէ, ազալի 30 հիստէլլէրի օլուպ, հիս
տէ ալնէնտաթըն, Տէրիստաթէթտէ մէր
քէլը իտաքէլէ եաթա չիւպէլլէրին, վէ
մէմալլէրի էնէպիլլէտէ, (Լօնտրատա Թրօկ
ժօրթըն Սթիթտէ 26 Նւլ) վէ (Բարիզ
տէ Մէշէրպէր սօգաղընտա 7 Նւլ) իտա
րէխանէլլէրի, Պրիթիլի իճիթիւմտէն ա
զալի օն կիւն էվվէլ թէլլիմ իսէնլէ
րին, մէջգլխի իճիթիւմտէ հալընը պու
լունանտա հազգալար օլունագ տըր:

Տէրիստաթէթ, 30 Մայիս 1908

ԳԱԼԱԹԱ ՊՐՈՍԱՆԸ

	ՂԶ. ԲԲ.
Թէվիշա իսթիւրմիշ էսա. ում.	105 25
Բոււնլի չըմէնուրֆէրի Ֆր.	180 12
Սա. Սիլիլի. շիւքէթի Լ. Օ.	4 27
Տէրի. Թաւմալպա գուր.	7 85
» » Թաւալ ֆր.	480
Բէվի	19 14
Տէրիստաթէթ Բըիթըմ	430
Տէրգօզ	315
Անտաթը չըմէնուրֆէրի գուր.	16 42
» » Թաւ. 515	

ԱՎԶԷԼԵՐԻՆ ՖԻԵՍԻԹԸ

Սա. լիւտը 100 ղշ. տան	ՂԶ. ԲԲ.
Պէնագ մէճիսիլի ֆարգը	107 37
Մէշթալիք	101 20
Բօլ	92
Միսնալը ալթուր	87 16
Իսկիլիվ լիւտը	109 32
Դըրմիշ	50
Բոււպիլ քեաղըս	8 70

Սահիլը իթիեազ վէ մկուլը ղազէթա
80ՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵՍՆ

Ի ՏԱՐԷՆԱՆԷ

Պէյօղլունա, Թապիլիմ հաստիսինէ Ն. 85